

STRU KOVNI RAZRED INŽENJERA CESTOVNOG PROMETA

STRUČNI ISPIT

Željko Remenar, dipl. ing.

Doc. dr. sc. Marko Ševrović, dipl. ing. prom.

izv. prof. dr. sc. Marko Šoštarić, dipl. ing. prom.

Sadržaj:

1. NORMATIVNI AKTI KOMORE
2. OPĆA LEGISLATIVA
3. LEGISLATIVA INFRASTRUKTURE CESTOVNOG PROMETA
4. LEGISLATIVA ORGANIZACIJE I TEHNOLOGIJE CESTOVNOG PROMETA
5. LEGISLATIVA SIGURNOSTI CESTOVNOG PROMETA

NORMATIVNI AKTI KOMORE

OPĆI DIO STRUČNOG ISPITA

Željko Remenar, dipl. ing.

Zakoni i pravilnici:

1. Zakon o Hrvatskoj komori inženjera tehnologije prometa i transporta
(N.N. Br.: 79./07)
2. Statut hrvatske Komore inženjera tehnologije prometa i transporta
(N.N. Br.: 20./10., 32./11., 22./12 i 73./20.)
3. Kodeks strukovne etike ovlaštenih inženjera tehnologije, prometa i
transporta (N.N. Br.: 14/11.)

1. Zakon o Hrvatskoj komori inženjera tehnologije prometa i transporta (N.N. Br.: 79./07)

- Javne ovlasti komore
- Stručni poslovi komore
- Ustrojstvo i upravljanje komorom
- Financiranje komore
- Stegovna odgovornost

2. Statut hrvatske Komore inženjera tehnologije prometa i transporta (N.N. Br.: 20./10., 32./11., 22./12 i 73./20.)

- Djelatnost komore
- Članstvo komore, imenici, stručni ispiti
- Upravljanje komorom
- Tijela komore
- Skupština komore
- Upravni odbor
- Nadzorni odbor
- Tijela strukovnih razreda
- Evidencije komore

3. Kodeks strukovne etike ovlaštenih inženjera tehnologije, prometa i transporta (N.N. Br.: 14/11.)

- Što se uređuje kodeksom strukovne etike
- Načela ponašanja – savjesnost i poštenje, zabrana prouzročenja štete drugima, čuvanje ugleda, časti i dostojanstva, čuvanje poslovne tajne, obavljanje poslova prema pravilima struke i poslova za koje je član komore ovlašten

OPĆA LEGISLATIVA

OPĆI DIO STRUČNOG ISPITA

Željko Remenar, dipl. ing.

Zakoni i pravilnici:

1. Zakon o općem upravnom postupku (N.N. Br.: 47./09.)
2. Uredba o uredskom poslovanju (N.N. Br.: 75./21.)
3. Zakon o obveznim odnosima (N.N. Br.: 35./05., 41./08., 125./11., 78./15. i 29./18.)
4. Zakon o zaštiti okoliša (N.N. Br.: 80./13., 153./13., 78./15., 12./18 i 118/18.)ž
5. Pravilnik o procjeni utjecaja na okoliš (N.N. Br.: 59/00,136/04 i 85/06)
6. Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (N.N. Br.: 61./14. i 03./17.) s popisom zahvata za koje postoji obveza procjene o utjecaju na okoliš (prilozi I, II i III)
7. Zakon o normizaciji (N.N. Br.: 80./13.)
8. Zakon o akreditaciji (N.N. Br.: 158./03., 75./09. i 56./13.)

1. Zakon o općem upravnom postupku (N.N. Br.: 47./09.)

- Obavljanje terenskog očevida
- U kojim se slučajevima provodi vještačenje; tko je ovlašten odrediti vještačenje i imenovati vještaka
- Uvjeti – tko sve može biti vještak
- Vještačenje – usmeno i pismeno
- Osnovna načela vještačenja - nepristranost
- Ponovljeno vještačenje; mišljenje nadležne znanstvene ili stručne institucije odnosno ustanove
- Obveze vještaka - obveza svjedočenja, obveza odaziva na rasprave
- Načela upravnog postupka
- Načini i metodologija postupanja u upravnom postupku (prvi stupanj, drugi stupanj, upravni spor)
- Akt Zaključka
- Akt Zapisnika, sadržajni dijelovi

2. Uredba o uredskom poslovanju (N.N. Br.: 75./21.)

- Uredsko poslovanje (osnovna definicija)-sastavni dijelovi upravnog akta
- Izgled i sadržajni dijelovi akata (upravnih, neupravnih i dr.)

3. Zakon o obveznim odnosima (N.N. Br.: 35./05., 41./08., 125./11., 78./15. i 29./18.);

- Temeljna načela obveznih odnosa
- Ugovori u Zakonu o obveznim odnosima
- Ugovor o djelu
- Ugovor o kupoprodaji
- Ugovor o zakupu
- Ugovor o najmu
- Ugovor o građenju
- Ugovor o prijevozu

4. Zakon o zaštiti okoliša (N.N. Br.: 80./13., 153./13., 78./15., 12./18 i 118/18.)

- Sastavnice okoliša (zrak, voda, more, tlo, krajobraz, biljni i životinjski svijet, zemljina kamena kora)
- Domino efekt – granična vrijednost
- Načela zaštite okoliša (načelo održivog razvitka, predostrožnosti, načelo očuvanja)
- Prirodnih vrijednosti, zagađivač plaća, zamjena, ..)
- Ovlaštenik – suglasnost za obavljanje poslova
- Dokumenti održivog razvitka i tko ih donosi (strategija održivog razvitka, plan zaštite okoliša, program zaštite okoliša)
- Dokumenti zaštite okoliša i održivog razvitka
- Studija o utjecaju zahvata na okoliš - prometni dio
- Povjerenstvo u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš, postupak procjene utjecaja na okoliš
- Subjekti zaštite okoliša
- Instrumenti zaštite okoliša

5. Pravilnik o procjeni utjecaja na okoliš (N.N. Br.: 59/00,136/04 i 85/06)

6. Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (N.N. Br.: 61./14. i 03./17.) s popisom zahvata za koje postoji obveza procjene o utjecaju na okoliš (prilozi I, II i III)

- PUO, SPUO
- Elaborat ocjene o potrebi procjene zahvata o utjecaju zahvata na okoliš
- Mišljenje o potrebi provedbe postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš za zahvat u prostoru
- Studija o utjecaju na okoliš-sadržajni dijelovi; prometni dio studije o utjecaju na okoliš odnosno elaborata

7. Zakon o normizaciji (N.N. Br.: 80./13.)

- Što je normizacija
- Što je norma
- Primjena normi
- Uloga nadležnog tijela za normizaciju
- Hrn.En.../CE i C oznaka na građevinskom proizvodu
- Sukladnost – isprava o sukladnosti

8. Zakon o akreditaciji (N.N. Br.: 158./03., 75./09. i 56./13.)

- Što je akreditacija
- Nadležno akreditacijsko tijelo i postupak akreditacije

LEGISLATIVA INFRASTRUKTURE CESTOVNOG PROMETA

POSEBNI DIO STRUČNOG ISPITA

Željko Remenar, dipl. ing.

Zakoni i pravilnici:

1. Zakon o prostornom uređenju (N.N. Br.: 153./13., 56./14. 65./17., 114./18., 39./19. i 98./19.)
2. Pravilnik o obveznom sadržaju idejnog projekta (N.N. Br.: 118./19. i 65./20.)
3. Zakon o gradnji (N.N. Br: 153./13., 56./14., 20./17., 39./19. i 125/19.)
4. Pravilnik o obveznom sadržaju i opremanju projekata građevina (N.N. Br.: 118./19. i 65./20.)
5. Zakon o zemljišnim knjigama (N.N. Br.: 63./19.)
6. Pravilnik o vrsti i sadržaju projekata za javne ceste (N.N. Br.: 53./02 i 20./17.)

Zakoni i pravilnici:

7. Uredba o uredskom poslovanju (N.N. Br.: 75./21.)
8. Zakon o cestama (84./11., 18./13., 22/13, 54./13., 148./13., 92./14. i 110./19.)
9. Pravilnik o tehničkom pregledu za građevine (N.N. Br.: 46./18.-novodonešeni Pravilnik, 98./19.-izmjene i dopune Pravilnika)
10. Pravilnik o održavanju cesta (N.N. Br.: 90./14., 3./21.)
11. Opći tehnički uvjeti za radove na cestama - Knjiga VI: Oprema ceste
12. Pravilnik o uvjetima za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza na javnu cestu (N.N. Br.: 95./14.)

1. Zakon o prostornom uređenju (N.N. Br.: 153./13., 56./14. 65./17., 114./18., 39./19. i 98./19.)

- Etapno građenje – fazno građenje
- Građevinska čestica, formiranje građevinske čestice
- Građevinsko zemljište
- Osnovna infrastruktura
- Javno-pravna tijela u postupcima po Zakonu – katastar
- Komunalna infrastruktura
- Osnovna infrastruktura
- Lokacijski uvjeti
- Idejno rješenje
- Posebni uvjeti i uvjeti priključenja
- Obalna crta

1. Zakon o prostornom uređenju (N.N. Br.: 153./13., 56./14. 65./17., 114./18., 39./19. i 98./19.)

- Površine javne namjena
- Prometna površina
- Urbana preobrazba
- Urbana sanacija
- Zahvat u prostoru
- Obuhvat zahvata
- Dokaz pravnog interesa
- Lokacijska informacija
- Zaštićeno obalno područje mora – ZOP
- Planiranje u ZOP-u

1. Zakon o prostornom uređenju (N.N. Br.: 153./13., 56./14. 65./17., 114./18., 39./19. i 98./19.)

- Strategija prostornog razvoja – sadržaj, izrada, donošenje, objava...
- Prostorni planovi – razine, usklađenost, donošenje (državni, županijski, gradski, općinski, posebnih obilježja, UPU, gup-ovi)
- Informacijski sustav prostornog uređenja
- Lokacijska dozvola – sadržajni dijelovi, postupak, izdavanje, stranke u postupku, uvid u spis predmeta, rok važenja -idejni projekt
- Posebni uvjeti u postupku izdavanja lokacijske dozvole. Vezano uz promet- uvjeti priključenja na prometnu mrežu i dr.
- Promjena namjene i uporabe građevine
- Rješenje o utvrđivanju građevinske čestice – parcelacija
- Uvjeti parcelacije – uređenje građevinskog zemljišta

2. Pravilnik o obveznom sadržaju idejnog projekta (N.N. Br.: 118./19. i 65./20.)

- Opći i tehnički dio idejnog projekta
- Jedinstveni opis zahvata u prostoru
- Mogućnost izuzeća pojedinih elemenata zahvata u prostoru izvan obuhvata istog
- Ovjera i potpisivanje idejnog projekta
- GML format

3. Zakon o gradnji (N.N. Br: 153./13., 56./14., 20./17., 39./19. i 125/19.)

- Posebni uvjeti za građenje
- Upravno tijelo – pripremni radovi – rekonstrukcija građevine
- Složena građevina
- Ugradnja (prometne opreme i dr...)
- Uklanjanje građevine ili njenog dijela
- Utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja
- Razvrstavanje građevina u smislu Zakona o gradnji
- Temeljni zahtjevi za građevinu/odstupanja od temeljnih zahtjeva za građevinu
- Sigurnost i pristupačnost tijekom uporabe građevine
- Održiva uporaba prirodnih izvora
- Sudionici u gradnji – investitor, projektant, izvođač, nadzorni inženjer, revident
- Projekti – izrada i čuvanje

3. Zakon o gradnji (N.N. Br: 153./13., 56./14., 20./17., 39./19. i 125/19.)

- Vrste projekata – glavni, izvedbeni, tipski, projekt uklanjanja građevine)
- Voditelj projekta
- Glavni projekt-njegovi sadržajni dijelovi tj. projekti od kojih se sastoji (arhitektonski, građevinski, elektrotehnički, strojarski i po potrebi geodetski) i elaborati (ukupno devet vrsta Elaborata, Prometni Elaborat i dr.)
- Građevinska dozvola (upravna tijela, postupak, E-konferencija, dokaznice, sadržaj, obuhvat, stranke u postupku, uvid u spis, izdavanje)
- Dokumentacija na gradilištu
- Pisane izjave na gradilištu
- Posebni uvjeti i potvrda glavnog projekta
- Dokaz pravnog interesa
- Kontrola projekata

3. Zakon o gradnji (N.N. Br: 153./13., 56./14., 20./17., 39./19. i 125/19.)

- Uporabna dozvola (nadležna tijela, zahtjev, tehnički pregled, pokusni rad, izdavanje uporabne dozvole, privremena uporabna dozvola, uporabna dozvola za dio građevine)
- Stručni nadzor tijekom gradnje
- Projektantski (stručni) nadzor
- Inspekcijski nadzor
- Odgovornost za temeljne zahtjeve za građevinu
- Jednostavne i druge građevine i radovi
- Posebni slučajevi građenja
- Privremene građevine
- Održavanje građevine
- Rekonstrukcija građevine
- Koje cestovne građevine idu na reviziju u smislu Zakona o gradnji
- Mjesto i uloga prometnog elaborata u okviru Zakona o gradnji

4. Pravilnik o obveznom sadržaju i opremanju projekata građevina (N.N. Br.: 118./19. i 65./20.)

- Opći i tehnički dio glavnog projekta
- Glavni projekt
- Izvedbeni projekt

5. Zakon o zemljišnim knjigama (N.N. Br.: 63./19.)

- Zemljišne knjige, gdje i tko ih vodi
- Glavna knjiga i njezini sastavni dijelovi
- Dijelovi ZK uložka
- Upis vlasništva, stjecanje prava vlasništva
- Posjedovni list
- Vlasnički list
- Katastar nekretnina
- Parcelacija zemljišta
- Izvlaštenje

6. Pravilnik o vrsti i sadržaju projekata za javne ceste (N.N. Br.: 53./02 i 20./17.)

- Građenje/rekonstrukcija
- Sastavni dijelovi javne ceste (cestovne građevine, građevine za odvodnju, cestarinski prolazi, prateći uslužni objekti, građevine za nadzor i upravljanje prometom, oprema za zaštitu ceste, oprema za zaštitu od buke, objekti opskrbe energentima i dr.)
- Projekti - idejni, glavni, izvedbeni; sadržaj projekta pojedine struke - opći i tehnički dio
- Idejni projekt – na osnovi idejnog rješenja - lokacijska dozvola, osnova je za izradu glavnog projekta

6. Pravilnik o vrsti i sadržaju projekata za javne ceste (N.N. Br.: 53./02 i 20./17.)

- Glavni projekt:
 - Građevinski projekt za trasu i sve objekte (sastavni dio ovoga projekta je i projekt prometnih znakova, signalizacije i opreme)
 - Projekt instalacija za tunele, galerije, čvorišta
 - Projekt ugradnje opreme
 - Građevinski projekt – projekt nosivih konstrukcija i projekt prometnih znakova, signalizacije i opreme (opis prometne signalizacije - horizontalne i vertikalne, statičke/dinamičke, opis mjernih i upravljačkih uređaja, opis opreme ceste i dr.)
 - Arhitektonski projekt - građevni proizvodi, završni radovi
 - Projekt instalacija
 - Projekt ugradnje opreme
 - Projekt krajobraznog uređenja

7. Uredba o uredskom poslovanju (N.N. Br.: 75./21.)

- uredsko poslovanje (osnovna definicija) – sastavni dijelovi upravnog akta - izgled akata

8. Zakon o cestama (84./11., 18./13., 22/13, 54./13., 148./13., 92./14. i 110./19.)

- Pravni status javne ceste – u zemljišnim knjigama opće dobro
- Što čini javnu cestu
- Strategija razvitka javnih cesta (sadržaj, temeljna mjerila građenja, temeljna mjerila održavanja, tko donosi strategiju)
- Program građenja i održavanja javnih cesta (Vlada, 4 godine)
- Godišnji planovi pojedinih kategorija cesta – autocesta, državnih, županijskih, lokalnih
- Upravljanje javnim cestama
- Koncesija (javni natječaj, 33 g. $\leq$ 60 g)
- Mjere za zaštitu javnih cesta; izvanredni prijevoz – što, tko, uvjeti, naknade, koga se obavještava; prekomjerna uporaba javnih cesta - naknada, mjerila za utvrđivanje
- Priključak i prilaz na javnu cestu – suglasnost; minimalni uvjeti za projekiranje,

8. Zakon o cestama (84./11.,18./13., 22/13, 54./13., 148./13., 92./14. i 110./19.)

- Zaštitni pojas uz javne ceste – 40 m, 35 m, 25 m, 15 m, 10 m
- Preglednost na javnoj cesti
- Postavljanje reklama uz javne ceste
- Financiranje javnih cesta
- Inspekcijski nadzor
- Razvrstavanje javnih cesta
- Posebni uvjeti građenja javnih cesta
- Javne ovlasti temeljem Zakona o cestama
- Nerazvrstane ceste
- Pravni status nerazvrstanih cesta
- Upravljanje nerazvrstanim cestama

8. Zakon o cestama (84./11., 18./13., 22/13, 54./13., 148./13., 92./14. i 110./19.)

- Financiranje nerazvrstanih cesta
- Održavanje raskrižja u istoj razini
- Prekomjerna uporaba javnih i nerazvrstanih cesta
- Baza cestovnih podataka javnih i nerazvrstanih cesta
- Prometni znakovi, signalizacija i oprema na cestama
- Prometni elaborat sa svim njegovim funkcionalnim dijelovima – Pravilnik o sadržaju, namjeni i razini razrade prometnog elaborata za ceste (N.N. Br.: 140./13.).

9. Pravilnik o tehničkom pregledu za građevine (N.N. Br.: 46./18.-novodonešeni Pravilnik, 98./19.-izmjene i dopune Pravilnika)

- Tehnički pregled – građevina izgrađena prema građevinskoj dozvoli, priključena na javno-prometnu površinu
- Nadležno tijelo za izdavanje uporabne dozvole – povjerenstvo za tehnički pregled
- Tijela uprave i pravne osobe s javnim ovlastima – predstavnici
- Zapisnik o tehničkom pregledu – bitni podaci i završno mišljenje povjerenstva
- Izdavanje uporabne dozvole – nadležno tijelo graditeljstva

10. Pravilnik o održavanju cesta (N.N. Br.: 90./14., 3./21.)

- Temeljni preduvjeti održavanja i zaštite javnih cesta (referentni sustav označavanja, baza cestovnih podataka, praćenje stanja cesta i objekata, modeli odlučivanja)
- Ciljevi održavanja (sprečavanje propadanja, sigurno odvijanje prometa, smanjenje troškova korisnika, dovođenje cesta u projektirano stanje, zaštita ceste od korisnika, zaštita okoliša)
- Standard održavanja (normativi utroška materijala, radnih sati, ... za redovno održavanje)
- Planiranje održavanja – godišnji planovi
- Redovno/izvanredno održavanje (projektna dokumentacija)
- Nadziranje prohodnosti i uporabivosti cesta (ophodari)
- Pregledi cesta

11. Opći tehnički uvjeti za radove na cestama - Knjiga VI:

Oprema ceste

- Prometni znakovi, oznake na kolniku
- Oprema za označavanje ruba kolnika
- Zaštitne ograde
- Građevine za zaštitu od buke
- Ograde protiv zasljepljivanja
- Ostala prometna oprema – automatska brojila prometa, cestovne meteorološke postaje, telefonski pozivni sustavi

12. Pravilnik o uvjetima za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza na javnu cestu (N.N. Br.: 95./14.)

- Spojevi – prilaz, poprečni priključak, uzdužni priključak – lokacije koje se u pravilu isključuju za izgradnju priključaka (zona izgrađenih raskrižja, zavoji, prijevoji)
- Prometni elaborat za priključke – poprečne i uzdužne
- Rješenje o odobrenju za izgradnju
- Ograničenje brzine na javnoj cesti u svrhu osiguranja dovoljne preglednosti – nije dozvoljeno

LEGISLATIVA ORGANIZACIJE I TEHNOLOGIJE CESTOVNOG PROMETA

POSEBNI DIO STRUČNOG ISPITA

Doc. dr. sc. Marko Ševrović, dipl. ing. prom.

Zakoni i pravilnici:

1. Zakon o prijevozu u cestovnom prometu («Narodne novine», broj 82/13, 41/18, 98/19, 30/21, 89/21))
2. Pravilnik o tehničkim uvjetima vozila u prometu na cestama («Narodne novine», broj 51/10, 84/10, 145/11, 140/13, 85/16, 24/17, 70/19, 60/20)
3. Zakon o kombiniranom prijevozu tereta («Narodne novine», broj 120/16) Zakon o kombiniranom prometu («Narodne novine», broj 124/09) prestao je važiti u prosincu, 2016.
4. Zakon o prijevozu opasnih tvari («Narodne novine», broj 79/07)

Zakoni i pravilnici primarno iz drugih područja:

5. Zakon o obveznim odnosima (»Narodne novine«, broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18);
6. Zakon o cestama (»Narodne novine«, broj 84/11, 18/13, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19)
7. Zakon o sigurnosti prometa na cestama (»Narodne novine«, broj 67/08, 148/08, 155/08, 74/11, 80/13, 92/14, 64/15, 108/17, 70/19, 42/20)

1. Zakon o prijevozu u cestovnom prometu

- Područje primjene (Članak 1.)
- Opći pojmovi (Članak 4.)
- Vrste licencija u unutarnjem cestovnom prometu (Članak 14.)
- Uvjeti za dobivanje licencije za unutarnji prijevoz (Članak 15.)
- Postupak izdavanja licencije (Članak 23.)
- Obveze prijevoznika u obavljanju javnog linijskog prijevoza putnika u unutarnjem cestovnom prometu (Članak 34.)
- Obavljanje autotaksi prijevoza putnika (Članak 47.)
- Obavljanje agencijske djelatnosti u cestovnom prijevozu (Članak 96.)
- Usluge i opremljenost autobusnih kolodvora (Članak 98.)
- Obavljanje djelatnosti pružanja kolodvorskih usluga na teretnim kolodvorima (Članak 102.)

2. Pravilnik o tehničkim uvjetima vozila u prometu na cestama

- Opći pojmovi (Članak 3.)
- Kategorije vozila (Članak 5.)
- II. Dimenzije i mase vozila u prometu

Dodatno:

- III. Uređaji na vozilima kategorije M,N i O

3. Zakon o kombiniranom prijevozu tereta

- Pojam kombiniranog prijevoza (Članak 4.)
- Propisane udaljenosti (Članak 4.)
- Oslobađanje od dozvola i kvota (Članak 5.)
- Naknada za uporabu javnih cesta (Članak 6.)

4. Zakon o prijevozu opasnih tvari

- Međunarodni ugovori (Članak 3.)
- Označavanje i obilježavanje listicama opasnosti (Prilog A, Dio 5)
- Klasifikacija opasnih tvari (Prilog A, Dio 2)
- Sigurnosni savjetnik (Članak 28.)
- Stručno osposobljavanje savjetnika (Članak 30.)
- Vozila za prijevoz opasnih tvari (Članak 10.)
- Obveze prijevoznika (Članak 18.)
- Obveze pošiljatelja (Članak 12.)
- Uvjeti i obveze vozača (Članak 34.)
- Mjere sigurnosti (Članak 35.)
- Pregled vozila (Članak 36.)
- Stručno osposobljavanje vozača (Članak 37.)
- Odobrenje za prijevoz (Članak 22.)

5. Zakon o obveznim odnosima

- Ugovor o prijevozu (članak 661.)
- Obveze prijevoznika u linijskom prijevozu (članak 662.)
- Dužnosti prijevoznika i pošiljatelja (članak 663.)
- Teretni list (članak 668.)
- Nepostojanje teretnog lista (članak 669.)
- Raspologanje pošiljkom (članak 672.)
- Prestanak prava pošiljatelja
- Pravo na vozarinu - Zbirna otprema (članak 867.)
- Gubitak i oštećenje pošiljke (članak 683.)
- Gubitak ili oštećenje pošiljke skupocjenih stvari (članak 684.)
- Kad primatelj preuzima pošiljku bez prigovora (članak 686.)
- Sadržaj solidarnosti dužnika (članak 43.)
- Založno pravo (članak 800.)
- CMR konvencija

6. Zakon o cestama

- Izvanredni prijevoz (Članak 46.)
- Prekomjerna uporaba (Članak 49.)

7. Zakon o sigurnosti prometa na cestama

- Osposobljavanje kandidata za vozače
(Članak 201., 202., 203. i 204.)

LEGISLATIVA SIGURNOSTI CESTOVNOG PROMETA

POSEBNI DIO STRUČNOG ISPITA

izv. prof. dr. sc. Marko Šoštarić, dipl. ing. prom.

Zakoni i pravilnici:

1. Zakon o sigurnosti prometa na cestama
2. Pravilnik o osnovnim uvjetima kojima javne ceste izvan naselja i njihovi elementi moraju udovoljavati s gledišta sigurnosti prometa
3. Pravilnik o minimalnim sigurnosnim zahtjevima za tunele
4. Pravilnik o aktivnostima poboljšanja sigurnosti TEM cesta
5. Pravilnik o uvjetima za projektiranje i izradu priključaka i prilaza na javnu cestu
6. Pravilnik o prometnim znakovima i signalizaciji na cestama
7. Pravilnik o uvjetima za određivanje križanja željezničke pruge i drugih prometnica
8. Pravilnik o načinu osiguravanja prometa na željezničko-cestovnim prijelazima i pješačkim prijelazima preko pruge

1. Zakon o sigurnosti prometa na cestama

- Prema ovom Zakonu, promet na cesti podrazumijeva kretanje vozila, pješaka i drugih sudionika u prometu na javnim cestama i nerazvrstanim cestama koje se koriste za javni promet
- Zakonom se utvrđuju:
 - temeljna načela međusobnih odnosa, ponašanje sudionika i drugih subjekata u prometu na cesti
 - osnovni uvjeti kojima ceste moraju udovoljavati glede sigurnosti prometa
 - pravila prometa na cestama
 - sustav prometnih znakova i znakova koje daju ovlaštene osobe
 - uređaji i oprema koje moraju imati vozila
 - uvjeti kojima moraju udovoljavati vozila u prometu na cestama

1. Zakon o sigurnosti prometa na cestama

- Propisuju se:
 - dužnosti u slučaju prometne nesreće
 - detalji vezani za osposobljavanja kandidata za vozače i polaganje vozačkog ispita
 - uvjeti za stjecanje prava na upravljanje vozilima
 - uvjeti prilikom vuča vozila

1. Zakon o sigurnosti prometa na cestama

Primjeri:

Članak 5.

(1) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u skladu s odredbama ovoga Zakona, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, uređuju promet na svom području tako da određuju:

1. ceste s prednošću prolaska,
2. dvosmjerni, odnosno jednosmjerni promet,
3. sustav tehničkog uređenja prometa i upravljanje prometom putem elektroničkih sustava i video nadzora,
4. ograničenja brzine kretanja vozila,
5. promet pješaka, biciklista, vozača mopeda, turističkog vlaka i zaprežnih kola, gonjenje i vođenje stoke,
6. parkirališne površine i način parkiranja, zabrane parkiranja i mjesta ograničenog parkiranja,
7. zone smirenog prometa,
8. blokiranje autobusa, teretnih automobila, priključnih vozila i radnih strojeva na mjestima koja nisu namijenjena za parkiranje tih vrsta vozila i način deblokade tih vozila,
9. postavljanje i održavanje zaštitnih ograda za pješake na opasnim mjestima,
10. pješačke zone, sigurne pravce za kretanje školske djece, posebne tehničke mjere za sigurnost pješaka i biciklista u blizini obrazovnih, zdravstvenih i drugih ustanova, igrališta, kino dvorana i sl.,
11. uklanjanje dotrajalih, oštećenih i napuštenih vozila,
12. površinu na kojoj će se obavljati: test vožnja, terenska vožnja (cross), vožnja izvan kolnika (off road), sportske, enduro i promidžbene vožnje,
13. uvjete prometovanja vozila opskrbe u zonama smirenog prometa i pješačkim zonama.

1. Zakon o sigurnosti prometa na cestama

Primjeri:

Članak 7.

- (1) Javne ceste moraju imati najmanje dvije prometne trake i dvije rubne trake koje se grade neprekinuto uzduž javne ceste u istoj širini, ovisno o vrsti ceste, odnosno širini prometne trake, uz izdignuti rubnjak na objektima (mostovima, vijaduktima, tunelima, galerijama i sl.).
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, lokalna cesta može imati samo jednu prometnu traku, s tim da, ovisno o preglednosti ceste, na udaljenosti od najviše 500 m, ima odgovarajuća proširenja za mimoilaženje vozila.

Članak 8.

- (1) Javne ceste, osim lokalnih cesta, moraju biti u stanju u kojem podnose osovinsko opterećenje od najmanje 11.500 kg.
- (2) Lokalne ceste, kao i nerazvrstane ceste, moraju biti u stanju u kojem podnose osovinsko opterećenje od najmanje 6.000 kg.

Članak 9.

- (1) Iznad cijele širine kolnika javne ceste mora biti slobodan prostor u visini od najmanje 4,5 m.
- (2) Iznimno na mostovima, u tunelima, na galerijama i sličnim objektima na javnoj cesti, širina kolnika ne mora biti ista kao širina kolnika javne ceste.

2. Pravilnik o osnovnim uvjetima kojima javne ceste izvan naselja i njihovi elementi moraju udovoljavati s gledišta sigurnosti prometa

- Ovim se Pravilnikom propisuju osnovni uvjeti kojima javne ceste izvan naselja i njihovi elementi moraju udovoljavati sa stajališta sigurnosti prometa
- Osnovni uvjeti propisani ovim Pravilnikom primjenjuju se pri izradi projektne dokumentacije za izgradnju i rekonstrukciju javnih cesta

2. Pravilnik o osnovnim uvjetima kojima javne ceste izvan naselja i njihovi elementi moraju udovoljavati s gledišta sigurnosti prometa

- Pravilnik se sastoji od sljedećih poglavlja:
 - Podjela javnih cesta, promet i vrste terena
 - Osnovni mjeritelji
 - Tlocrtni elementi ceste
 - Elementi uzdužnog presjeka
 - Određivanje poprečnog presjeka ceste
 - Vitoperenje kolnika
 - Osiguravanje preglednosti na cestama
 - Dodatni trak
 - Zaokretnice (serpentine)
 - Prometni profil i slobodni profil
 - Provjera propusne moći odabranog tipskognormalnog poprečnog presjeka ceste
 - Vrste projekata za ceste

2. Pravilnik o osnovnim uvjetima kojima javne ceste izvan naselja i njihovi elementi moraju udovoljavati s gledišta sigurnosti prometa

Primjeri:

- Projektne brzine i najveći nagibi nivelete

PROMETNO -TEHNIČKO RAZVRSTAVANJE		PROJEKTNA BRZINA V_p (km/h) / NAGIB s_{max} (%)							
KAT.	Razina usluge	120	100	90	80	70	60	50	40
		a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.	h.
AC	C/D	$\geq 120/4^\circ$	100/5*	90/5.5**	80/6***				
1. kat.	D		100/5.5°	90/5.5*	80/6**	70/7***			
2. kat.	D		100/5.5°	90/5.5*	80/6*	70/7**	60/8***		
3. kat.	E				80/7°	70/7*	60/8**	50/9***	
4. kat.	E					70/8°	60/9*	50/10**	40/11***
5. kat.	E						60/10°	50/11*	40/12** 40(30)/12***

OZNAKE:

°	BEZ OGRANIČENJA	BO
*	UMJERENA OGRANIČENJA	UO
**	ZNATNA OGRANIČENJA	ZO
***	VELIKA OGRANIČENJA	VO

2. Pravilnik o osnovnim uvjetima kojima javne ceste izvan naselja i njihovi elementi moraju udovoljavati s gledišta sigurnosti prometa

Primjeri:

- Ovisnost širine prometnog traka o brzini V_p (km/h)

V_p (km/h) ceste	³ 120	100	90	80	70	60	50	40
$\check{S}_{vt}$ (m)	3,75	3,50	3,50	3,25	3,00	3,00	3,00 (2,75)	2,75 (2,50)

- Ovisnost računske brzine o polumjeru horizontalnog zavoja

V_r (km/h) ceste	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130
R_{min} (m)	25	45	75	120	175	250	350	450	600	750	850

3. Pravilnik o minimalnim sigurnosnim zahtjevima za tunele

- Pravilnik sadrži odredbe koje su u skladu s Direktivom 2004/54/EC Europskog parlamenta i Vijeća (od 29.travnja 2004.) o najnižim sigurnosnim zahtjevima za tunele u transeuropskoj cestovnoj mreži (SL L 201 od 7. lipnja 2004. godine)
- Tunelskom građevinom se prema ovom Pravilniku smatra:
 - građevinska konstrukcija tunela (portalne građevine, primarna i sekundarna tunelska obloga, poprečne veze i kolnička konstrukcija)
 - infrastruktura tunela (odvodnja, prometna signalizacija i oprema te sva ostala oprema i instalacija u tunelu)
- Ovaj Pravilnik odnosi se za tunele na TEM cestama, čija duljina prelazi 500 m, a koji su u fazi projektiranja, građenja ili korištenja, propisuju

3. Pravilnik o minimalnim sigurnosnim zahtjevima za tunele

- Pravilnik se sastoji od sljedećih poglavlja:
 - Minimalni sigurnosni građevinski zahtjevi
 - Minimalni sigurnosni zahtjevi za prometnu signalizaciju i opremu
 - Odobravanje projekta, dokumentacija o sigurnosti, provjeravanje rada, preinake i redovite vježbe
 - Prijelazne i završne odredbe

3. Pravilnik o minimalnim sigurnosnim zahtjevima za tunele

Primjeri:

Članak 8.

U tunelima koji će se graditi nakon stupanja na snagu ovoga Pravilnika (u daljnjem tekstu: novi tuneli), nije dozvoljen uzdužni nagib veći od 5%, osim ako zbog zemljopisnih uvjeta nije moguće drugo rješenje.

U tunelima s uzdužnim nagibom većim od 3% moraju se poduzeti dodatne i/ili pojačane mjere da bi se povećala sigurnost, temeljene na analizi rizika.

Ako je širina trake za spora vozila manja od 3,5 m, a dozvoljen je promet teškim teretnim vozilima, moraju se poduzeti dodatne i/ili pojačane mjere, temeljene na analizi rizika.

4. Pravilnik o aktivnostima poboljšanja sigurnosti TEM cesta

- Pravilnik sadrži odredbe koje su u skladu s Direktivom 2008/96/EC Europskog parlamenta i Vijeća (od 19.studenoga 2008.) o sigurnosti upravljanja cestovne infrastrukture (SL L 319 od 29. studenoga 2008. godine)
- Propisuju aktivnosti poboljšanja sigurnosti TEM cesta, koje se odnose na sve faze planiranja, projektiranja, građenja i održavanja TEM cesta

4. Pravilnik o aktivnostima poboljšanja sigurnosti TEM cesta

- Pravilnik obuhvaća:
 - ocjenu utjecaja na sigurnost u cestovnom prometu
 - procjenu cestovne sigurnosti
 - sigurnosno ocjenjivanje dionica s velikim brojem prometnih nesreća
 - upravljanje TEM cestama sa stajališta sigurnosti
 - upravljanje podacima o sigurnosti TEM cesta
 - sadržaj izvješća o prometnim nesrećama

4. Pravilnik o aktivnostima poboljšanja sigurnosti TEM cesta

Primjeri:

Članak 3.

(1) Obvezni sadržaj ocjene utjecaja na sigurnost u cestovnom prometu čine:

- definiranje problema,
- sadašnja situacija i scenarij »bez promjena«,
- ciljevi u području cestovne sigurnosti,
- analiza utjecaja predloženih varijanti na cestovnu sigurnost,
- usporedba varijanti, uključujući i analizu isplativosti,
- izlaganje mogućih rješenja.

(2) Čimbenici koje ocjena utjecaja na sigurnost u cestovnom prometu treba analizirati jesu:

- smrtni slučajevi i nesreće, programi smanjenja umjesto scenarija »bez promjena«,
- odabir trase i struktura putovanja,
- mogući utjecaji na postojeću mrežu (npr. izlazi, raskrižja, križanja),
- korisnici ceste, uključujući i posebno izložene korisnike (npr. pješake, bicikliste, motocikliste),
- promet (npr. intenzitet prometa, kategorizacija prometa po vrsti vozila),
- sezonski i klimatski uvjeti,
- dostatnost sigurnog parkirališnog prostora,
- seizmičnost.

5. Pravilnik o uvjetima za projektiranje i izradu priključaka i prilaza na javnu cestu

- Ovim Pravilnikom utvrđuju se minimalni uvjeti za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza na javne ceste
- Priključkom i prilazom na javnu cestu smatra se spoj javne ceste i svih površina s kojih se vozilo izravno uključuje u promet na javnu cestu

5. Pravilnik o uvjetima za projektiranje i izradu priključaka i prilaza na javnu cestu

- Pravilnik se sastoji od sljedećih poglavlja:
 - Opće odredbe
 - Uvjeti lokacije
 - Projekti
 - Oblikovanje i prometno dimenzioniranje
 - Utvrđivanje uvjeta priključenja i građenja
 - Izgrađeni spoj i održavanje
 - Prijelazne i završne odredbe

5. Pravilnik o uvjetima za projektiranje i izradu priključaka i prilaza na javnu cestu

Primjeri:

Članak 9.

Ukoliko na određenoj dionici javne ceste postoji potreba za izgradnjom više spojeva na javnu cestu s malim međusobnim razmakom, u pravilu, treba izgraditi jedan zajednički spoj.

Članak 10.

Iznimno od članka 8. stavka 1. podstavka 3. ovoga Pravilnika priključak se može graditi i kao jedinstveni dio postojećeg raskrižja na javnoj cesti, uz uvjete propisane u članku 5. stavku 1. i članku 19. ovoga Pravilnika.

Članak 11.

Priključci na cestama namijenjenim prometu motornih vozila, na cestama s po dvije vozne trake za svaki smjer prometa, na cestama s odvojenim kolnicima, te cestama s PGDP većim od 7000 vozila, izvode se samo za jedan smjer prometa javne ceste, odnosno u drugoj razini.

6. Pravilnik o prometnim znakovima i signalizaciji na cestama

- Pravilnikom se propisuju prometni znakovi, signalizacija i oprema na cestama kao sredstva i uređaji koji sudionike u prometu upozoravaju na opasnost, definiraju zabrane, ograničenja i obveze te pružaju potrebne obavijesti za siguran i nesmetan promet
- Pravilnik propisuje:
 - namjenu
 - vrstu
 - značenje
 - oblik
 - boju
 - dimenzije
 - karakteristike i postavljanje prometnih znakova, signalizacije i opreme na cestama

6. Pravilnik o prometnim znakovima i signalizaciji na cestama

- Pravilnik se sastoji od sljedećih poglavlja:
 - Opće odredbe
 - Prometni znakovi
 - Prometna svjetla
 - Oznake na kolniku i drugim površinama
 - Prometna oprema ceste
 - Oprema i mjere za smirivanje prometa
 - Cestovna rasvjeta
 - Prijelazne i završne odredbe
 - Prilog 1 (tehničke specifikacije prometnih znakova)
 - Prilog 2 (tehničke specifikacije oznaka na kolniku)

6. Pravilnik o prometnim znakovima i signalizaciji na cestama

Primjeri:

Članak 12.

(1) Prometni znakovi smješteni uz kolnik izvan naselja postavljaju se na visini od 1,2 do 1,5 m, osim znakova »obavezan smjer« (B45-6) kada se postavlja na kružnom toku, »obavezno obilaženje« (B47, B47-1 i B47-2) kada se postavljaju na razdjelni otok, »planinski prijevoj« (C71), »rijeka« (C72), »tunel« (C73), »cestovni objekt« (C74), »oznaka broja čvorišta« (C110), »broj međunarodne ceste« (C111), »broj autoceste« (C112), »broj javne ceste« (C113, C113-1 i C113-2), »kilometarska oznaka za autoceste ili brze ceste« (C114), »oznaka dionice ceste« (C115, C115-1 i C115-2), »oznaka kraka čvorišta« (C116), »Europska biciklistička ruta« (C117), »biciklistička ruta« (C118) i »udaljenost do cestovno-željezničkog prijelaza« (A36, A36-1, A36-2, A36-3, A36-4, A36-5, A36-6, A36-7, A36-8 i A36-9) koji se postavljaju na visini 80 do 120 cm te znakova »radovi na cesti« (A15), »prometna nesreća« (A17), »ograničenje brzine« (B30), »zabrana pretjecanja za sva motorna vozila, osim mopeda i motocikla bez prikolice« (B31) i skupina znakova »obavezan smjer«, »dopušteni smjerovi« i »obavezno obilaženje« (od B45 do B47), koji kod privremene regulacije prometa mogu biti postavljeni na stalak ili postolje i uzdignuti najmanje 0,30 m iznad površine kolnika.

(2) Iznimno, od odredbi propisanih u stavku 1. ovog članka, na autocestama i brzim cestama znakovi obavijesti za vođenje prometa smješteni uz rub kolnika mogu se postaviti na visini do 2,5 m.

(3) Prometni znakovi u naseljima smješteni uz kolnik postavljaju se na visini od 0,30 do 2,20 m.

(4) Prometni znakovi smješteni iznad kolnika postavljaju se na minimalnoj visini od 4,5 m, odnosno, u pravilu, 5,0 m.

(5) Visine iz stavaka 1. i 2. ovog članka, računaju se od površine kolnika do donjeg ruba prometnog znaka, a ako se prometni znak postavlja zajedno s dopunskom pločom, računa se do donjeg ruba dopunske ploče.

7. Pravilnik o uvjetima za određivanje križanja željezničke pruge i drugih prometnica

- Ovim Pravilnikom se utvrđuju:
 - uvjeti za određivanje križanja željezničke pruge i ceste koja ne smije biti u istoj razini
 - uvjeti za određivanje križanja željezničke pruge i pješačke staze koja ne smije biti u istoj razini
 - uvjeti za određivanje križanja željezničke pruge s drugim željezničkim prugama i tračničkim sustavima
 - uvjeti za svođenje i određivanje zajedničkom mjesta i načina križanja željezničke pruge i ceste u istoj razini (željezničko-cestovni prijelaz)
 - uvjeti za svođenje i određivanje zajedničkom mjesta i načina križanja željezničke pruge i pješačke staze u istoj razini (pješački prijelaz preko pruge)
 - Uvjeti za otvaranje novih stalnih i privremenih prijelaza te za premještanje i zatvaranje za promet postojećih prijelaza

7. Pravilnik o uvjetima za određivanje križanja željezničke pruge i drugih prometnica

Primjeri:

Članak 8.

(1) Mjesto križanja željezničke pruge i ceste u istoj razini određuje se ovisno o razvrstavanju željezničke pruge i ceste, dopuštenoj infrastrukturnoj brzini na željezničkoj pruzi, topografskim i urbanističkim uvjetima te mjesnim prilikama na mjestu križanja.

(2) Kolnik ceste na željezničko-cestovnom prijelazu mora biti u istoj razini s gornjim rubovima tračnica u kolosijeku na duljini od najmanje 3 m s obje strane željezničke pruge mjereno od osi kolosijeka odnosno od osi krajnjega kolosijeka kada cesta prelazi preko dva ili više kolosijeka.

(3) Novosagrađeni željezničko-cestovni prijelaz mora biti izveden pod kutom od 90° u odnosu na željezničku prugu.

(4) Iznimno, kada to uvjetuju topografski i urbanistički uvjeti ili vodoravna geometrija ceste, željezničko-cestovni prijelaz iz stavka 3. ovoga članka smije biti izveden i pod kutom manjim od 90° u odnosu na željezničku prugu, do najmanje 60° .

(5) S obje strane željezničke pruge, novosagrađena ili rekonstruirana cesta smije biti u nagibu do najviše 3% na duljini od najmanje 20 m.

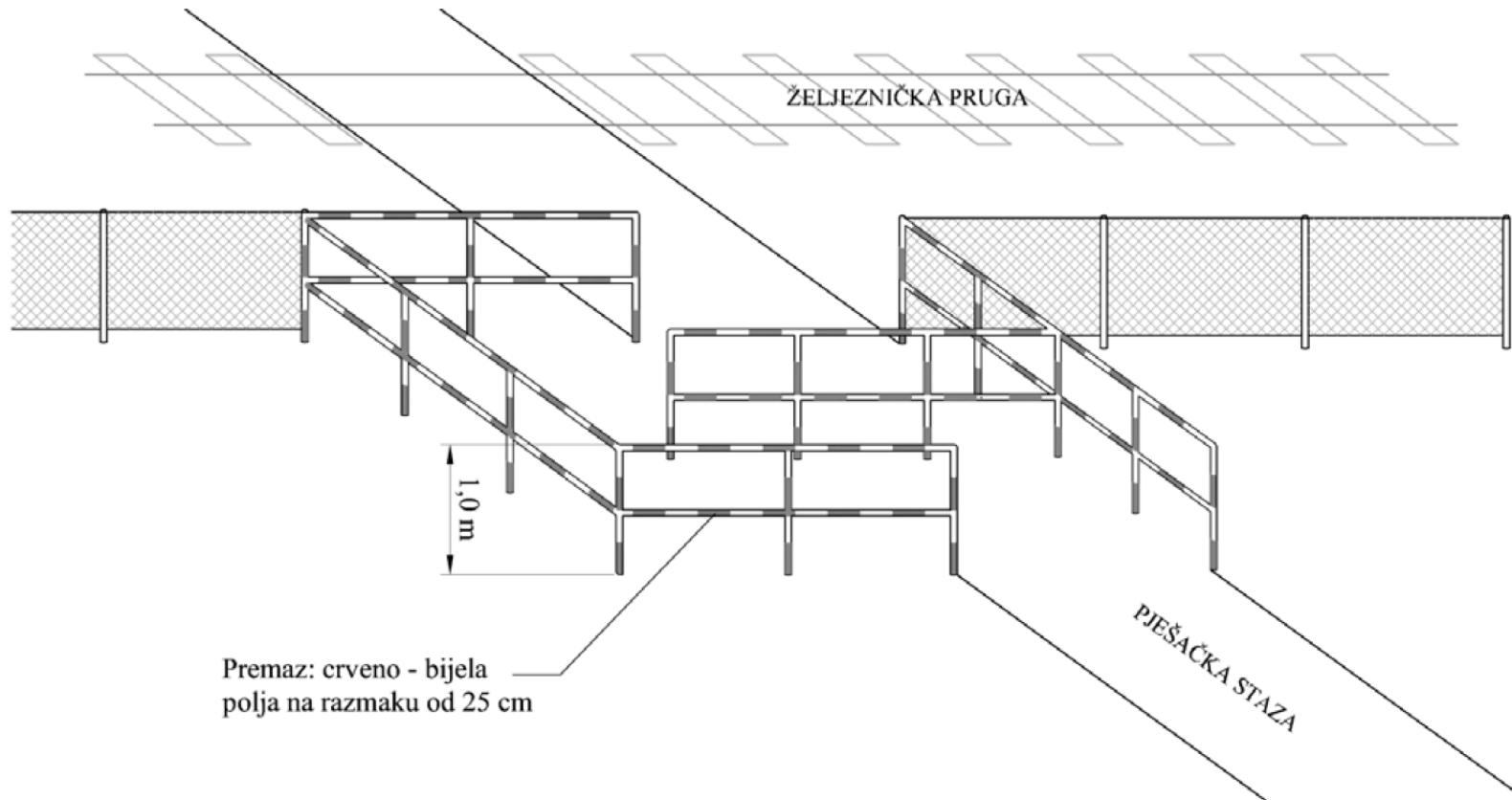
8. Pravilnik o načinu osiguravanja prometa na željezničko-cestovnim prijelazima i pješačkim prijelazima preko pruge

- Pravilnik uređuje:
 - Način osiguravanja prometa na željezničko-cestovnom prijelazu
 - Način osiguravanja prometa na pješačkom prijelazu preko pruge
 - Način osiguravanja prometa na križanju industrijskoga kolosijeka s prugom lake željeznice
 - Propisanu preglednost na željezničku prugu odnosno industrijski kolosijek
 - Tehničke uvjete kojima moraju udovoljavati mimoilazne zaštitne ograde

8. Pravilnik o načinu osiguravanja prometa na željezničko-cestovnim prijelazima i pješačkim prijelazima preko pruge

Primjeri:

MIMOILAZNA ZAŠTITNA OGRADA NA PJEŠAČKIM PRIJELAZIMA PREKO PRUGE

Članak 24.

(1) U slučaju kada je kut križanja željezničke pruge i pješačke staze 90° , mimoilazne zaštitne ograde na pješačkom prijelazu preko pruge moraju biti izvedene u skladu s prikazom u Prilogu 4. ovoga Pravilnika.

(2) U slučaju kada je kut križanja željezničke pruge i pješačke staze manji od 90° , izgled mimoilazne zaštitne ograde na pješačkom prijelazu preko pruge mora se odgovarajuće prilagoditi.

(3) U slučaju kada zbog specifičnih lokalnih uvjeta nije moguće ugraditi mimoilaznu ogradu iz stavka 1., izgled mimoilazne zaštitne ograde na pješačkom prijelazu preko pruge može se uz suglasnost upravitelja željezničke infrastrukture odgovarajuće prilagoditi, u skladu s prikazom u Prilogu 5.

(4) Mimoilazna oграда postavlja se na najmanju moguću udaljenost u odnosu na željezničku prugu, ali ne manje od 3 m u odnosu na bližu tračnicu krajnjeg kolosijeka.

(5) Najmanja širina pješačke staze unutar mimoilaznih zaštitnih ograda iznosi 1,6 m.

(6) Mimoilazne zaštitne ograde izrađuju se od čeličnih cijevi promjera 5 cm i debljine stijenke 3,65 mm.

(7) Mimoilazne zaštitne ograde moraju biti obojene crveno - bijelo, s naizmjeničnim poljima duljine 25 cm.

(8) Ako na pješačkom prijelazu preko pruge ne postoje prepreke koje sprječavaju pješake da prelaze željezničku prugu zaobilazeći mimoilaznu zaštitnu ogradu i ako mjesne prilike to dopuštaju, onda se uz mimoilaznu zaštitnu ogradu moraju postaviti dodatne usmjeravajuće ograde jednake visine u skladu s Prilogom 4. ovoga Pravilnika.

STRU KOVNI RAZRED INŽENJERA CESTOVNOG PROMETA

STRUČNI ISPIT

Željko Remenar, dipl. ing.

Doc. dr. sc. Marko Ševrović, dipl. ing. prom.

izv. prof. dr. sc. Marko Šoštarić, dipl. ing. prom.